

Бург Лінгенфельс, 9 листопада 1938-го

День славнозвісного банкету графині на честь урожаю розпочався з рясного дощу, що виніс на поверхню всі давні болячки замку Лінгенфельс – порскаючи протіканнями, просочуючи сирістю підлогу й замінюючи жовтавість його фасаду чорним полиском крилець жуків. У дворі замку дбайливо напнуті паперові ліхтаріки й гірлянди зі збіжжя теліпалися тепер геть розмоклі.

Маріанна фон Лінгенфельс, зведена племінниця графині, безрадісно трудилася, готуючись до приходу гостей. Було запізно скасовувати банкет. Тепер, коли графиня не вставала з інвалідного крісла, Маріанна фактично стала господинею; господинею, що мала б послухати чоловіка й скасувати банкет ще минулого тижня. У Парижі жертва замаху, Ернст фон Рат, лежав на лікарняному ліжку, а в Мюнхені нацисти прочісували сільські околиці з шаленим бажанням помститися. Хай навіть перед подією ніхто й не чув про Рата – той був непомітним, пересічним німецьким дипломатом – і хай його вбивцею був сімнадцятирічний хлопчак, та й сам постріл просто був актом помсти: родина вбивці була серед тисяч євреїв, що, гнані